

24.4.2018

OPINIA

Komisji Handlu Międzynarodowego

dla Komisji Rozwoju

w sprawie przejrzystego i odpowiedzialnego zarządzania zasobami naturalnymi w krajach rozwijających się: kwestia lasów (2018/2003(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Maria Arena

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Handlu Międzynarodowego zwraca się do Komisji Rozwoju, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w związku z dobrowolnymi umowami o partnerstwie dotyczącymi egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa, zwłaszcza w zakresie spójności społeczeństwa obywatelskiego z przemysłem i rządami w celu wypracowania wspólnych decyzji politycznych; zwraca się do Komisji, by doprowadziła toczące się negocjacje do pomyślnego końca, wzmocniła i przyspieszyła wdrażanie istniejących umów, nadal priorytetowo traktowała egzekwowanie prawa krajowego i zapewniała odpowiednią pomoc w celu wspierania niezbędnych procesów reform w krajach eksportujących, które zawarły dobrowolne umowy o partnerstwie, oraz stawiała czoła pozostałym wyzwaniom, takim jak korupcja, drewno będące przedmiotem handlu prowadzonego przez grupy zbrojne, nielegalne wylesianie, degradacja lasów, przejrzystość oraz zabezpieczenie na rzecz społeczności tytułów prawnych do gruntów będącymi kluczową zasadą gospodarowania gruntami; wzywa Komisję do zachęcania krajów, które zawarły dobrowolne umowy o partnerstwie, aby przy opracowywaniu systemów weryfikacji legalności drewna uwzględniły kwestie wylesiania, przekształcania lasów i zrównoważonej gospodarki leśnej; dodaje, że w planie działań FLEGT należy również uwzględnić nowe priorytetowe obszary geograficzne, zarówno te, w których obowiązują dobrowolne umowy o partnerstwie, jak i te, w których takie umowy nie były zawierane;
2. zauważa, że wdrażanie dobrowolnych umów o partnerstwie będzie miało większe szanse powodzenia, jeżeli zostanie przewidziane bardziej ukierunkowane wsparcie dla grup w trudnej sytuacji, zaangażowanych w zarządzanie zasobami drewna (drobni właściciele, mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, niezależne podmioty w sektorze „nieformalnym”); podkreśla znaczenie zapewnienia, by procesy certyfikacji respektowały interesy słabszych grup zaangażowanych w gospodarkę leśną;
3. podkreśla znaczenie zwalczania nielegalnego handlu drewnem tropikalnym; sugeruje Komisji, aby w przyszłych negocjacjach w sprawie zezwoleń FLEGT na wywóz zweryfikowanych legalnych produktów z drewna eksportowanych do UE wziąć pod uwagę doświadczenie systemu indonezyjskiego, obowiązującego od listopada 2016 r.; zwraca się do Komisji o przeprowadzenie niezależnej oceny skutków dotyczącej wdrożenia systemu weryfikacji legalności indonezyjskiego drewna, która powinna zostać przedstawiona w stosownym czasie;
4. przypomina, że kwestia drewna będącego przedmiotem handlu prowadzonego przez grupy zbrojne została już ujęta w planie działań FLEGT, ale nie zrobiono wystarczająco dużo, aby rozwiązać ten problem; wzywa Komisję, aby zrealizowała swoje zobowiązanie do rozszerzenia obowiązków w zakresie zachowania należytej staranności, przewidzianych w rozporządzeniu UE w sprawie drewna (EUTR), tak aby drewno będące przedmiotem handlu prowadzonego przez grupy zbrojne zostało objęte zakresem nadchodzącego przeglądu;
5. podkreśla potrzebę dalszej poprawy wdrażania i egzekwowania EUTR, tak aby jak najlepiej zachować zrównoważony charakter handlu drewnem i produktami z drewna

zarówno importowanymi, jak i wytwarzanymi na szczeblu krajowym;

6. uznaje duże znaczenie prac prowadzonych w ramach Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ (EKG ONZ) oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) w odniesieniu do globalnej zrównoważonej gospodarki leśnej, która odgrywa kluczową rolę w zrównoważonym handlu produktami leśnymi;
7. zwraca się do UE, aby ustanowiła ściślejszą współpracę i skuteczne partnerstwa z najważniejszymi krajami zużywającymi drewno i międzynarodowymi zainteresowanymi stronami, takimi jak ONZ, w szczególności FAO, Międzynarodowe Centrum Badawcze Leśnictwa (CIFOR) oraz Program Leśnictwa Banku Światowego (PROFOR), w celu skuteczniejszego ograniczenia na skalę światową handlu nielegalnie pozyskanym drewnem i ogólnie lepszego zarządzania w dziedzinie leśnictwa;
8. zwraca uwagę, że kontrole przywozu drewna i produktów z drewna na granicach UE powinny być bardziej dogłębne, aby zagwarantować, że przywożone produkty rzeczywiście spełniają kryteria konieczne do wprowadzenia na terytorium UE;
9. przypomina, że lasy zamieszkuje 300 milionów mieszkańców, a środki utrzymania blisko 1,6 miliarda ludzi zależą od zasobów leśnych będących źródłem żywności, paliwa do gotowania i ogrzewania, lekarstw, schronienia, ubrania, zatrudnienia i dochodów; zauważa, że zasoby leśne funkcjonują również jako zabezpieczenie w sytuacjach kryzysowych lub w sytuacjach nadzwyczajnych, na przykład gdy zbiory spadają w związku z długotrwałą suszą; uważa, że UE powinna stale współpracować ze swoimi partnerami w celu zapewnienia, by wartość dodana uzyskiwana z lasów była zrównoważona i zgodna z celami zrównoważonego rozwoju ONZ;
10. zauważa z niepokojem, że ukierunkowane na eksport rolnictwo komercyjne nadal jest istotnym czynnikiem globalnego wylesiania, ponieważ około 75 % wszystkich wylesień jest obecnie powodowanych przekształcaniem lasów naturalnych w tereny rolnicze¹, a około połowy wszystkich wycinek lasów tropikalnych od 2000 r. było wynikiem nielegalnego przekształcania lasów w grunty dla rolnictwa komercyjnego; zauważa, że UE jest największym importerem oleju palmowego i soi wywożonych z krajów posiadających lasy tropikalne oraz że zgodnie z ostatnimi szacunkami soja, wołowina, olej palmowy, kawa i kakao są przyczyną blisko 80 % wycinek lasów tropikalnych na świecie, przy jednoczesnym wzroście roli ukierunkowanego na eksport rolnictwa komercyjnego jako czynnika wylesiania w XXI wieku²; podkreśla zapotrzebowanie na prężną wspólną politykę rolną UE, aby zmniejszyć nasze uzależnienie od importu w niektórych sektorach;
11. ponawia swój apel do UE o opracowanie planu działania w sprawie wylesiania i degradacji lasów, który zawierałby konkretne środki regulacyjne w celu zagwarantowania, by żadne łańcuchy dostaw ani transakcje finansowe powiązane z UE nie powodowały wylesiania i degradacji lasów;
12. zauważa z niepokojem, że wylesianie jest uważane za jeden z czynników przyczyniających się do globalnej zmiany klimatu i przypomina, że 70 % roślin i zwierząt

¹ Ocena planu działań UE na rzecz egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT), lata 2004-2014, kwiecień 2016, s. 92.

² http://ec.europa.eu/environment/forests/studies_EUaction_deforestation_palm_oil.htm

na świecie żyje w lasach i traci swoje siedliska z powodu wylesiania;

13. zwraca uwagę, że UE uregulowała łańcuchy dostaw drewna, ryb i minerałów z regionów ogarniętych konfliktami, ale nie uregulowała jeszcze łańcuchów dostaw towarów rolniczych stanowiących zagrożenie dla lasów; zauważa, że zgodnie z najnowszym studium wykonalności dotyczącym możliwości zintensyfikowania działań UE przeciwko wylesianiu najbardziej skutecznym działaniem po stronie popytu, aby przeciwdziałać wylesianiu, byłoby prawo regulujące dostęp do rynku UE w odniesieniu do towarów stwarzających zagrożenie dla lasów; wzywa Komisję, aby rozpatrzyła możliwość opracowania egzekwowalnych ram prawnych dotyczących obowiązków w zakresie zachowania należytej staranności w całym łańcuchu dostaw tych towarów w taki sposób, aby zapewnić pewność prawa, z wykorzystaniem kryteriów zrównoważonego rozwoju lub zerowego wylesiania, takich jak kryteria dotyczące bezpośredniego i pośredniego wpływu na lasy i inne ekosystemy, traktowania pracowników oraz praw społeczności leśnych i tubylczych w związku z takimi problemami jak zawłaszczanie ziemi;
14. podkreśla potrzebę rozszerzenia i wzmocnienia uzgodnień dotyczących zapobiegania, monitorowania i weryfikowania wpływu dwustronnych i wielostronnych umów UE o wolnym handlu i inwestycji na środowisko i prawa człowieka, w tym za pomocą sprawdzalnych wskaźników i niezależnych społecznych inicjatyw w zakresie monitorowania i sprawozdawczości;
15. przypomina, że Malezja i Indonezja są głównymi producentami oleju palmowego – ich produkcję szacuje się na 85–90 % produkcji światowej – oraz że rosnący popyt na ten produkt prowadzi do wylesiania, wywiera presję na użytkowanie gruntów i ma duży wpływ na lokalne społeczności, zdrowie i zmianę klimatu; w tym kontekście podkreśla, że należy wykorzystać negocjacje dotyczące umów handlowych z Indonezją i Malezją w celu poprawy sytuacji w terenie;
16. nalega, aby UE zawsze uwzględniała w rozdziałach dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju wiążące i egzekwowalne przepisy w celu położenia kresu nielegalnemu pozyskiwaniu drewna, wylesianiu, degradacji lasów i zawłaszczaniu ziemi, a także innym przypadkom łamania praw człowieka, objętych odpowiednim i skutecznym mechanizmem rozstrzygania sporów, i do rozważenia możliwości wprowadzenia, oprócz innych metod egzekwowania prawa, mechanizmu sankcji oraz stosowania przepisów gwarantujących prawo własności, prawa do uprzedniej konsultacji i świadomej zgody; apeluje do Komisji o włączenie takich przepisów do zawartych już umów o wolnym handlu za pomocą klauzuli rewizyjnej, w szczególności zobowiązania do skutecznego wdrożenia porozumienia paryskiego w sprawie zmian klimatu; podkreśla znaczenie monitorowania tych przepisów oraz potrzebę bezwzględnego rozpoczęcia procedury konsultacji rządowych w przypadku, gdy partnerzy handlowi nie przestrzegają tych zasad, oraz uruchomienia istniejących mechanizmów egzekwowania, takich jak mechanizmy rozwiązywania sporów ustanowione w ramach rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju;
17. przypomina, że należy przestrzegać wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka; popiera toczące się negocjacje mające na celu stworzenie wiążącego instrumentu ONZ w dziedzinie praw człowieka dotyczącego spółek transnarodowych i innych przedsiębiorstw i podkreśla znaczenie aktywnego udziału UE w tym procesie;

18. zwraca uwagę, że rozporządzenie GSP nadal stwarza ograniczone możliwości ochrony zasobów leśnych i odpowiedzialnego gospodarowania nimi; zwraca się do Komisji o zapewnienie, aby odpowiednie konwencje dotyczące lasów objęte systemem GSP i GSP+ były odpowiednio monitorowane, w tym przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w celu zagwarantowania ochrony lasów w krajach partnerskich, w tym możliwości utworzenia mechanizmu składania skarg gwarantującego należyte rozpatrzenie skarg złożonych przez zainteresowane strony; podkreśla, że taki mechanizm musi szczególnie uwzględniać, w stosownych przypadkach, prawa ludów tubylczych, społeczności zależnych od lasów oraz prawa przyznane zgodnie z Konwencją MOP C169 dotyczącą ludności tubylczej i plemiennej;
19. wzywa Komisję do włączenia do umów o wolnym handlu egzekwowalnych przepisów dotyczących zwalczania korupcji nielegalnych praktyk leśnych, takich jak zaniżanie cen drewna w koncesjach, pozyskiwanie przez korporacje komercyjne drzew chronionych, przemyt produktów leśnych przez granice, nielegalne pozyskiwanie i przetwarzanie surowców leśnych bez zezwolenia;
20. podkreśla, że korupcją związaną z nielegalnym pozyskiwaniem drewna należy się zająć w ramach polityki handlowej UE; wzywa Komisję do włączenia przepisów dotyczących zwalczania korupcji związanych z nielegalnym pozyskiwaniem drewna, które są egzekwowalne i które muszą zostać w pełni i skutecznie wdrożone;
21. przypomina o znaczeniu odpowiedniego dostępu do wymiaru sprawiedliwości, środków prawnych i skutecznej ochrony sygnalistów w krajach eksportujących zasoby naturalne w celu zapewnienia skuteczności wszelkich przepisów lub inicjatyw;
22. wzywa UE, aby rozważyła opracowanie przejrzystego, sprawnie działającego, skutecznego i egzekwowalnego systemu oznakowania „identyfikowalności społecznej i środowiskowej” w odniesieniu do całego łańcucha produkcji drewna i towarów rolniczych stanowiących zagrożenie dla lasów – zgodnie z przepisami WTO oraz z myślą o wspieraniu podobnej działalności na poziomie międzynarodowym; podkreśla, że certyfikacja powinna być łatwo dostępna dla drobnych właścicieli i MŚP, a także zrozumiała dla konsumentów, a tego rodzaju środki powinny być praktyczne i przystępne cenowo, w szczególności dla małych producentów; przypomina, że należy wzmocnić kontrole celne, zapewnić pełną niezależność i rozliczalność organów wydających zezwolenia i audytorów oraz że należy podjąć kroki prawne przeciwko wszelkim nielegalnym praktykom zidentyfikowanym w procesie certyfikacji;
23. przypomina, że odpowiedzialne zarządzanie własnością gruntów i lasów ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia stabilności społecznej, zrównoważonego użytkowania środowiska i odpowiedzialnych inwestycji na rzecz zrównoważonego rozwoju;
24. wzywa UE do współpracy z sektorem prywatnym i do wspierania stosowania wytycznych dotyczących odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie odpowiedzialnych łańcuchów dostaw produktów rolnych, takich jak wytyczne OECD, a także ambitnych zobowiązań wynikających z konwencji MOP i wielostronnych porozumień dotyczących środowiska, z odpowiednim udziałem społeczeństwa obywatelskiego i skutecznej współpracy z lokalnymi zainteresowanymi stronami i do opracowania przepisów umożliwiających egzekwowanie społecznych i środowiskowych standardów dla inwestorów oraz zapobieganie działalnościom inwestycyjnym, które

sprzyjają wylesianiu i zachęcają do nielegalnego pozyskiwania drewna, na przykład przez dodanie tej kwestii do dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej z okazji zbliżającego się przeglądu; wzywa UE do podjęcia w tym kierunku działań we współpracy z partnerami międzynarodowymi.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU OPINII
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	24.4.2018
Wynik głosowania końcowego	+: 36 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, Tiziana Beghin, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Aixelà, Karoline Graswander-Hainz, Nadja Hirsch, Yannick Jadot, France Jamet, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Eric Andrieu, Goffredo Maria Bettini, Reimer Böge, Klaus Buchner, Dita Charanzová, Agnes Jongerius, Frédérique Ries

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE IMIENNE
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

36	+
ALDE	Dita Charanzová, Nadja Hirsch, Frédérique Ries
ECR	David Campbell Bannerman, Emma McClarkin, Joachim Starbatty, Jan Zahradil
EFDD	Tiziana Beghin, William (The Earl of) Dartmouth
ENF	France Jamet
GUE/NGL	Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz
PPE	Laima Liucija Andrikienė, Reimer Böge, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Sorin Moisă, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Tokia Saïfi, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler
S&D	Eric Andrieu, Goffredo Maria Bettini, Karoline Graswander-Hainz, Agnes Jongerius, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Joachim Schuster
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Yannick Jadot

0	-

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się